

Stránská Drahomíra (1899-1964) :

Etnografka, PHDr., doc.

Študovala slovanské jazyky a literatúru na KU v Prahe. V rokoch 1932-1938 pracovníčka a v rokoch 1948-1951 vedúca národopisného oddelenia Národného múzea, 1939-1947 Náprstkovho múzea v Prahe. Od 1933 súkromná, v rokoch 1951-1960 št. doc. pre národopis na FF KU v Prahe. Prvú štúdiu uverejnila zo Slovenska *Příspěvky ke slov. tkaninám a pleteninám* (1926). Neskôr robila na Slovensku početné výskumy ktoré čiastočne financoval Sbor pro výskum Slovenska a Podkarpatské Rusi. Najväčšiu pozornosť venovala severnému Spišu a oblasti Vysokých Tatier. Už 1932 pripravila výstavu *Slovenské Tatry. Kraj i lid*, so sprievodcom *Život lidu pod Tatrami* (1933). Skúmala ľudový odev a textil *Ze studia slov. krojů* (1927), *Lidové kroje ve Ždiaru pod Tatrami* (1951), ľudové staviteľstvo, bývanie a nábytok - *O studiu Tater. Lidové stavby na spišské Magure* (1936); *Lidový nábytek a jeho hist. vzory* (1951); *Malované truhly v okolí Jablunkova* (1959) atď. Vychádzala z dejín osídlenia, upozornila na vplyv odlišností historického vývoja v jednotlivých oblastiach Slovenska. Sledovala historické a komparatívne aspekty, zdôrazňovala slovanské prvky v slovenskej ľudovej kultúre. Je autorkou prvej syntézy ľudového odevu a zvykoslovia v Československu: *Lidové kroje. Výroční obyčeje. Hospodárske obyčeje. Zvyky jiných příležitostí*, ktorá bola publikovaná v Československej vlastivěde, zv. Národopis (1937). Na záchranu ľudovej architektúry navrhovala zriadiť múzea v prírode, žiadala mapovať významné javy ľudovej kultúry. Vypracovala *Příručku lidopisného pracovníka* (1936), ktorú používali aj bádatelia na Slovensku.